

IIŠVADA

2019 m. vasario 13 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2019 m. vasario 13 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Arvydo Juozaičio ir Gintaro Songailos peticijoje „Dėl Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo“ pateiktus pasiūlymus pakeisti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą:

1. Atšaukti išplėstines, baudžiamojoje ir administracinėje teisėje niekada iki Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo įsigaliojimo netaikytas „smurto“ ir „fizinės bausmės“ apibrėžtis; atsisakyti neaiškos „atvejo“ koncepcijos, kai nežinia koks vadybininkas be teismo sankcijos įsiveržęs į šeimos aplinką turi teisę spręsti ne tik tai, ar iškilo realus pavojus vaikui, bet ir tai, ar tėvai esą gali sudaryti sąlygas tokiems pavojams, taip pat vienasmeniškai pagal neaiškius kriterijus turi teisę spręsti, ar tuo pagrindu „paimti vaiką“.

2. Įstatymu saugoti vaikus ne tik nuo tėvų, bet ir nuo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) smurto, o šeimą saugoti nuo nepagrįstos „vadybininkų“ invazijos į jos privačią aplinką, apginant tiesiogiai galiojančius, konstitucinius šeimos būsto ir privataus gyvenimo neliečiamybės principus.

3. Atšaukti privilegijas Tarnybai be jokios atsakomybės imtis kraštutinių priemonių – atimti vaikus arba nežinia koku pagrindu nustatyti šeimų perauklėjimo planus, grasinant taikyti tokias kraštutines priemones.

4. Panaikinti Tarnybai suteiktas privilegijas nuo šeimos atskirtiems vaikams neapibrėžtą laikotarpį taikyti „laikinąją globą“ ar kaip nors kitaip vilkinti vaiko grąžinimą tėvams.

5. Panaikinti Įstatyme numatytas teismo bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka procedūras (t. y. kai yra sudaroma galimybė priimti teismo nutartis ir sprendimus net nedalyvaujant tėvams ir neišklausant vaiko).

6. Nustatyti realias pareigas Tarnybai ir kitoms institucijoms imtis skubių veiksmų, kai iš tiesų kyla pavojus vaiko gyvybei ir sveikatai.

Komisija, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių kontrolierių įstaigos pateiktas nuomones, taip pat į tai, kad Seime yra svarstomas Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 12, 14, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 49, 50 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo

36¹, 36², 36³, 36⁴, 36⁵ straipsniais ir 38, 39, 40 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3034(2), mano, kad šią peticiją ir joje pateiktus pasiūlymus bei prie peticijos pridėtą pareiškėjų parengtą Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą tikslinga svarstyti kartu su pirmiau minėtu Įstatymo projektu Nr. XIII-3034(2), kuris, manytina, galėtų padėti išspręsti pareiškėjų peticijoje išdėstytas problemas.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Arvydo Juozaičio ir Gintaro Songailos peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Arvydo Juozaičio ir Gintaro Songailos peticijos kopija, 16 lapų.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018 m. gruodžio 28 d. raštas Nr.(16.3-31) SD-6831, 2 lapai.
3. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019 m. vasario 8 d. raštas Nr. (16.3 E-31)SD-746, 4 lapai.
4. Lietuvos Respublikos vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos 2018 m. gruodžio 28 d. raštas Nr. (1.19-2018-86)2-1500, 3 lapai.
5. Išrašas iš Peticijų komisijos 2019 m. vasario 13 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-02, 1 lapas.
6. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras

Janina Šniaukštienė, tel. (8 5) 239 6819, el. p. janina.sniaukstiene@lrs.lt